

8

UK

زده کړه او روزنه

په برطانیه کې د پناه غوښتونکو لپاره عموماً د زده کړې ترلاسه کولو حق وي. که تاسو ته یو داسې سند درکړل شوی وي چې وايي تاسو زده کړې نشئ کولای، نو تاسو باید قانوني مشوره ترلاسه کړئ ځکه دا یو غلطې کېدای شي. ټولو پناه غوښتونکو ته د انګلیسي وړیا درسونو ته لاسرسی حق حاصل دی.

انګلیسي زده کړه

A+

آپه برطانیه کې تاسو ته د دې حق حاصل دی چې د انګلیسي ژبې زده کړې یا ښه کولو لپاره کلاسونه واخلي. دا کلاسونه عموماً د نورو ژبو ویونکو لپاره انګلیسي (ESOL) بلل کېږي. که تاسو برطانیه ته له راتګ وروسته ESOL کلاسونو ته تلل غواړئ، نو باید په خپل محلي کالج کې درخواست وکړئ. ځینې وختونه کالجونه نوي زده کوونکي نه مني، ترڅو پورې چې دوی لږ تر لږه 6 میاشتې د خپلې پناه غوښتنې د پریکړې په تمه نه وي پاتې شوي. غیر حکومتي ادارې (NGOs)، د کلیسا ډلې، او نورې ټولنیزې تنظیمونه هم پناه غوښتونکو ته د انګلیسي وړیا کلاسونه وړاندې کولای شي. تاسو کولی شئ په خپل هوټل کې له نورو خلکو څخه وپوښتنئ یا آن لائن لټون وکړئ: 'د انګلیسي وړیا کلاسونه' + (د خپل ښار نوم).

پناه غوښتونکي په برطانیه کې پوهنتون ته د تګ حق لري که هغوی وغواړي.

د لا زیاتو زده کړو لپاره پوهنتون یا کالج ته تلل

پوهنتون ته د تګ لپاره تاسو باید درخواست ډک کړئ او منظور کړئ. ځینې غوښتنلیکونه ډېر ستونزمن دي، او کېدای شي تاسو ته مخکېنۍ ډګري یا نورې تعلیمي اسناد هم اړین وي.

په انګلستان او وېلز کې پوهنتون ته تلل عموماً وړیا نه وي، او ډېری خلک باید فیسونه ورکړي. په سکاټلینډ کې ځینو کسانو ته د فیسونو څخه معافیت ورکول کېږي. کله چې تاسو پوهنتون ته ځئ، نو د اوسېدو لګښتونه هم باید ورکړئ، او دا لګښتونه، په ځانګړې توګه د پوهنتون ځای ته په کتو، ډېر لوړ کېدای شي.

که تاسو د پناه غوښتونکي په توګه د پوهنتون لپاره غوښتنه وکړئ، کېدای شي له تاسو نه د نړیوالو زده کوونکو په څېر لوړ فیسونه اخیستل شي. د پناه غوښتونکي په توګه تاسو ته د حکومت له خوا هغه پورونو ته لاسرسی نه شته چې د تدریسي فیسونو او د ژوند لګښتونو لپاره مرستې ورکوي. که تاسو د مهاجر یا د بشري ملاتړ په حیث غوښتنه وکړئ، نو له تاسو نه د برطانوي زده کوونکو په څېر فیسونه اخیستل کېږي، او تاسو د حکومت پورونو ته هم لاسرسی لرئ.

پناه غوښتونکو او مهاجرینو لپاره ځینې سکالرشپونه شته (د مهاجرت درجه یا د بشري ملاتړ لرونکي). د لا زیاتو معلوماتو لپاره لاندې لینکونه وګورئ: <https://star-network.org.uk/access-to-university/scholarships/list> / <https://www.displacedstudent.org.uk> / <https://www.refugeeeducation.org.uk> د پوهنتون یا کالج لپاره د غوښتنلیکونو په اړه مشوره ورکولو لپاره 1:1 ناستې برابرې. <https://www.reuk.org/helpforcollege>

په برطانیه کې د خپل تعلیم څخه کار اخیستل

په انګلستان کې، تاسو معمولاً هره هغه ډګري یا بله تعلیمي سند کارولی شئ چې تاسو سره مخکې موجود وي. د دې پر اساس چې ستاسو سند له کوم ځای څخه ترلاسه شوی وي، کېدای شي تاسو ته د "مقابلي بیان" لپاره غوښتنه کول پکار وي. دا یوه رسمي تصدیق ده چې ستاسو ډګري یا سند په انګلستان کې له ورته یا ورته ډګري یا سند سره برابر دی. د مقابلي بیان لپاره تادیه کول اړین دي، او دا مهال یې لګښت شاوخوا 60£ دی. که ستاسو سندونه په انګلیسي کې نه وي، نو تاسو باید دغه اسناد رسمي ژباړلي ولرئ او بیا به تاسو له <https://www.ecctis.com> سره تماس نیسئ او خپل ژباړل شوي سندونه به ورته ولېږئ، چې دوی به تاسو ته د مقابلي بیان واستوي. د فیسونو په اړه مرستې ترلاسه کولو لپاره، لطفاً <https://www.ruthaymantrust.org.uk/grants> وګورئ.

8

زده کړه او روزنه

د پناه غوښتونکو لپاره چې له 18 کلونو کم عمر لري په انگلستان کې د زده کړې مختلف حقوق لري. ټول ماشومان په انگلستان کې د ښوونځي ته د تللو حق لري. دا پدې کې شامل دي ماشومان چې پناهندگان دي یا پناه غوښتنه کوي.

په انگلستان کې، ټول ماشومان باید د 5 کالو څخه تر 16 کالو پورې په زده کړه کې برخه واخلي. ټول ماشومان باید تر 16 کالو پورې ښوونځي ته لاړ شي. وروسته، دوی کولی شي انتخاب وکړي چې په ښوونځي کې پاتې شي یا د کار لپاره عملي مهارتونه زده کړي تر څو 18 کلنۍ ته ورسېږي. ښوونځي د سیمه ایزو چارواکو لخوا اداره کېږي او دوی وړیا دي. که تاسو یو ټولنیز کارکوونکی یا قضیه کارکوونکی لری، تاسو کولی شئ له هغوی څخه د ښوونځیو لپاره د غوښتنلیک پروسه کې مرسته وغواړئ. که تاسو والدین یاست او ستاسو ماشومان تر 18 کالو کم عمر لري، تاسو باید هغوی د خپل استوګنې په نږدې ښوونځي کې ثبت کړئ هر څومره ژر چې امکان ولري. د خپل سیمه ایز شورا نوم + د ښوونځي لپاره آنلاین ثبتولو په اړه لټون وکړئ.

ښوونځي ته تلل

د ښوونځي عمله او ښوونکي به تاسو سره په لومړو څو اونیو کې مرسته وکړي. دوی به تاسو ته سلام ووايي، د تعلیم سیستم سره معرفي کړي او وګوري چې تاسو ته څه اړتیا شته ترڅو تاسو ښوونځي کې زده کړې وکړئ، ښه احساس وکړئ او د کومو ستونزو سره چې مخ کېدای شئ مرسته وکړي - لکه د ژبې ستونزې، د بېلګې په توګه.

کله چې زه ښوونځي کې ګډون وکړم، څه تمه کولی شم؟

په نوي ښوونځي کې ګډون کول ښایي تاسو ته اسانه نه وي. خو ډاډه اوسئ چې تاسو به د ښوونځي عمله او د ټولنیز کارکوونکي لخوا ملاتړ کېږئ، او هغوی باید ډاډ ترلاسه کړي چې تاسو ته د خپل تعلیمي کال پیل کولو لپاره ټول اړین شیان لری. د خپلو احساساتو په اړه د ښوونکو یا ټولنیز کارکوونکي سره خبرې کولو کې شرم مه کوئ، هغوی به تاسو سره د هرې ستونزې سره مرسته وکړي چې تاسو ورسره مخ کېږئ.

هغه ځوانان چې د 16 او 18 کلونو ترمنځ عمر لري

تاسو کولی شئ په خپل سیمه کې د کالج لخوا وړاندې شوي ای ایس او ایل ټولګیو ته ګډون وکړئ. تاسو به په هره اونۍ کې ۱۸ ساعتونه انگلیسي مطالعه کړئ او شاید تاسو ته د نورو کورسونو د زده کړې فرصت هم ورکړل شي. تاسو کولی شئ د خپل کالج ویب سایټ وګورئ ترڅو د هغوی د تدریس کورسونو په اړه معلومات ترلاسه کړئ او د یوې پرانستې ورځې په وخت کې ګډون وکړئ، چېرې چې تاسو کولی شئ د هغه کورس په اړه نور معلومات ترلاسه کړئ چې غواړئ یې مطالعه کړئ او وګورئ چې آیا کوم ځانګړي شرایط یا وړتیاوې شتون لري.

تاسو کولی شئ د خپل نږدې کالج سره د ای ایس او ایل ټولګیو لپاره نوم لیکنه وکړئ، خو ځینې مختلف سازمانونه هم شته چې 'آنلاین ESOL ټولګۍ' وړاندې کوي او تاسو کولی شئ له کور څخه یې ګډون وکړئ. د مثال په توګه، تاسو کولی شئ له دې سازمانونو سره اړیکه ونیسئ:

- www.babelsblessing.org
- cityofsanctuary.org
- conversationsoverboreders.org (آنلاین ټولګۍ د رضاکار استادانو څخه)

زه د لویانو لپاره د ESOL ټولګیو لپاره چیرته لټون کولی شم؟

همداراز، تاسو کولی شئ د خپل سیمه ایز پناهندگانو ملاتړ موسسو سره اړیکه ونیسئ او دوی کولی شي تاسو سره د ESOL ټولګیو لپاره راجستر کولو کې مرسته وکړي.